

ЗОРЯ ГАЛІШКА.

Львовъ.

Платокъ дна

Ч. 5.

19⁷ Сѣчня 1849.

Выходитъ два раза на тѣждень въ Сѣрдѣвъ и въ Святот. Цѣна чверть рочна для обѣраючихъ въ Редакції 1 рѣн. 15. кр. срѣб; для отримлюючихъ черезъ пошты 1 рѣн. 35 кр. срѣб; цѣна пѣврочна для обѣраючихъ въ Редакції 2 рѣн. 30. кр. срѣб; для отримлюючихъ черезъ пошты 3 ри. 10 кр. срѣб. Инсераты, або донесенія приватни оумѣщають ся по цѣнѣ за кождъ строчку въ передѣлцѣ по 3 кр. срѣб.

ПЕТРО И ПАВЛО.

Розмова въ лѣсѣ.

(Продовженіе зъ 1. Числа.)

Петро. Миѣ са знає, же паньщина колы сchezли, то вѣро добре, и бѣльше намъ нѣць не треба. —

Павло. Прошовъ вже, колы вовкъ вѣзъ до коморы, я мы дали таи за дрѣвъ, вовка вѣшили, але дкѣрд, що зробивъ, заложити опѣстили, щожъ намъ зъ того? Ото вовкъ зновъ дрѣгши вѣзъ. Зъ того видко, же на томъ и це не донить, що паньщина буже згасла; тра ще джати и о тоє, бы нѣколы не вернблася. Та то теперъ панки тїи за паливо вамъ ѡдь фѣри по три дни робити каждуть; а ткъ старатися не ѡбдемть, то за лѣсъ, козаўхъ и кадъ, панчинз вамъ зновъ накинуть; а такъ бѣльша вѣда ѡбде. Яхъ нещасни рѣски люди! Іакъ бы томъ запобѣгти, мѣдрымъ людемъ розмншлати принадлежитъ.

Петро. На такдю то вѣда, еже самъ Цѣсарь не дозволитъ.

Павло. Цѣсарь єсть Панъ джже добрый, и сказавъ: „Сами себѣ дѣти мылі! ладъ робѣтъ,

бѣльте потомъ не гадали, анѣ не марикованіи жетьте може покривдженіи. Іакъ що сами си зробите, и що сами оурядите, таки привѣ вѣдѣтъ вамъ. — Самъ то кождын добре знає, де го вѣда оутыкає. Для того то вѣ самїн, черезъ Депутованыхъ на Сеймѣ си овѣтми джайте, тѣда мѣдрыхъ висилайте. О паньщинѣ и єй сплатѣ, таи о школахъ, о по-даткахъ, о рекрѣтахъ, оурядникахъ, очителяхъ, и ихъ платѣ, таи о сдахъ, бы такїи сдѣдили, бы нѣкого не скривдили, розмышлайте. Такъ и мыто и акцизы, штемпѣлѣ влаки, та-бака, соль и тютюнъ, жесы таквъ цѣнѣ мали, бы нѣкого не оутискали. Накѣтъ войска колько треба, и кого тамъ на рекрѣткѣ виберати, ци то хлопа, ци то пана, можете постановлать.“

Петро. Бѣднажъ моя голобоніко! Яхъ вѣдже, же то рѣчи суть такїи, що не може хлопъ вамъ знати, анѣ о ныхъ розправляти. Іакъ цѣнѣ оукладати, тики сдѣди встановлать, кого до рекрѣткѣ брати, дичкѣ, мыто обмышлати, не потрафитъ то го-сподаръ, не кгидне и нашъ дакъ. Колы сами Скащенники, ѿти на Сеймѣ са страдаютъ, певно ѿто и прости люди того розумъ

не маютъ. Але прошѣ скажѣтъ прецѣ; до чого намъ школѣ потрѣба? —

Пакло. Ото въ школахъ, милый Петре, тамъ то всакои премѣдрости оучителѣ назчдютъ. И чымъ чоловѣкъ мѣдрѣйшии, тымъ болѣе есть цвѣтилѣйшии. Невченомѣ и слѣпомѣ однако сѧ покеде. Вѣди слѣпца по надѣ водѣ, и каки мѣ оутѣкати; щожъ сѧ стане? Ено зачне драпци вѣгчи, мѣнитъ въ водѣ оутопати. Такъ чоловѣкъ нѣученныи. Смѣ скажѣтъ: „пôдпишисъ! онъ не знає, „пôдпишисъ“, — и сѧ згѣбить. На другыи разъ зновъ мѣ мокатъ, хоть и цири добри люди: пôдпишисъ! онъ не знає, и гадає, же тѣкъ перше сѧ опаривъ, такъ и теперь; тай боится. И что бы го спасти мало, вагає сѧ и нѣхоче, и зновъ гѣбится на ново.

Петро. Явожъ колы сѧ такъ стало? —

Пакло. Ой такъ бѣло, и то дѣже. Пославайте, только прошѣ:

Изъ Циркль розказали, бы сѧ честни Господари, на кыборцѣвъ пôдписали. Не хотѣли то зробити; бо гадали, же то що єсть на ихъ згѣбы. И тымъчагомъ Лашенки сѧ сувивали и такиихъ повышерали, котри о тѣмъ хотѣтъ дѣати, тѣкъ бы Польщѣ привергати, и тамъ въ Сеймѣ намъ на згѣбѣ отвергаютъ скую гѣбѣ. Цижъ то паны не казали: „не тра хлопамъ письма знати, бо наѣ бѣдѣтъ праѣбати?“ Письменныхъ то людей дѣже, вороги сѧ обаклаютъ; бо не можъ ихъ такъ задерати; о тѣмъ добрѣ они знаютъ. Не моклю тѣо кѣхъ, бо сѣтъ Лахи и оутыки, такъ тѣкъ же меже Рѣчинами сѣтъ дѣкотри и нѣдѣтыки.

Край то є гей Господарство, де виого тамъ є потрѣба. Икъ Господарѣ потрѣбѣ хаты, стайнѣ, тай стодолы, хлѣва, садѣкъ, огорогѣвъ, грошией также, бо инакше добра не ма: такъ и въ краю, много, много трака рѣчей, бы тамъ люди гараздъ мали, щастя вѣлкого дѣзнали — Не гадайте, же читати, або дѣщо написати, єсть падка. Ико майстеръ потрѣбѣ кромѣ со-

керъ — гиблѣ, пилы, и долота тай свердлика, великого и малого, шнѣра, кѣта, локта, сажна; такъ то кромѣ чыта, и писана, ще болѣе що сѧ потрѣба, бы вѣти оучеными. Є майстеръ добрыи до хаты, але церковъ бы ставити, не пôдаймѣсъ: майстеръ що зробитъ лакъ, але фитъ; є майстеръ, що зробитъ чоботъ, але въ нѣмъ то непоходитъ: такъ не кождый и нисъмъній доброе ти письмо зробитъ; а хотъ зробитъ, то тандитно, же на нѣцъ сѧ не придастъ. Сѣтъ и ганчарѣ, що оумысне, таки горшки лѣпать зъ глыны, бы ворзо сѧ потокини; такъ сѣтъ тежъ и писарѣ, хоть напишуть, то не бѣде хбина зъ того. Добрый писарь наѣки вѣлки має мати, бы тѣкъ майстеръ знаявъ де скеровъ, а де гибломъ выгладити, де долотомъ, де свердликомъ провертѣти принадлежитъ, а до того покиненъ ще ширый бѣти, бы робота здала вѣли. Всюго тогого даетъ оученность, школы добри, и о тѣи сѧ стараймо; але теперь, колы того розумѣ и ще не маємо, то тра спрабѣ такимъ людемъ покерити, же маютъ вѣю, що потрѣба, бы наѣ могли застѣпнити.

Полакы, що ихъ Рѣчинки на Сеймѣ покыніали, сѣтъ то майстры дѣже добри; а чи цири? Оны то не нашѣ спракѣ, ино Польщѣ пôдпераютъ; и о наїшѣ добрѣ щастя, чи оны таїмъ дѣбають? Инакже бы рѣчи стали, жесысьмо мѣдрихъ, ширыхъ до вѣдна покыніали. Такъ то оденъ Полакъ, що на Сеймѣ сидитъ, мовитъ: „Рѣчинокъ не ма; вѣю Полаки; не ма краю Рѣского, ено польскій и тра Польщѣ привернити, бы тыши праѣмъ на Рѣчинокъ, да же турно накинити.“ — Другий Полакъ о тѣкъ мовитъ: „Тра Гвардии (польскон) гвалтомъ, бо небезпеченкетво грозитъ; бы Полаковъ нанижити, и зпода Цара сѧ выгнити. Третій мовитъ: не тра къ школахъ по рѣски оучити, нѣ въ бурадахъ по рѣски сѣдити, бы Рѣчинъ нѣчо не знатъ, не зровѣмѣкъ, бы го легко ошѣкати. Такіи то сѣтъ паны тѣи. —

Петро. Але ви мовили, же тамъ и скаженники заставляютъ. —

Павло. И добрѣ тамъ нашѣ спрѣвѣ коронації, и вѣдокъ и письмомъ. — Скоє житя за рѣкѣ спрѣвѣ поставити сѣть готоки. Але ихъ тамъ є такъ мало, тишико килькохъ, же не могуть си риды дати; а тѣтъ зъ каждого села скарги многи тамъ приходять; ктожъ то вѣде спасовать? кто вѣде для нацъ Рѣчинѣ добри оуставы чинити? коли тамъ вогато є такихъ, що або мало, або и нѣцъ читати и писати вамъ не сумѣють.

(Докончене настѣнитъ.)

МОНАРХІЯ АВСТРІЙСКА.

СПРАВЫ КРАЇВИ.

Оурядове письмо „Газета Лѣбокіка“ въ Чинѣ 5 зъ 12 Сѣчня с. р. доносить, що сторона революційна тѣтка оу нацъ въ Галичинѣ вѣла въ зможѣ зъ покитальцами бугорскими, и що мія наимѣрене такжѣ са тѣтка дѣнгнѣти. На донесенія; що вѣлій полкѣй Енералъ Бемъ, начальникъ покитацій бугорскіхъ, до Бѣковини вѣйшовъ, дѣжася розбрѣли головы тѣтейшиимъ короховникамъ; — засали са тѣмино згромаджувати; окрыки революційни давалися чѣти и то кѣ Лѣбокѣ, де право военне пандае. Заходочваное до покитація — заповѣдано: що той Бемъ до Лѣбока привѣде зъ 50.000 Угранин. Зъ тони причини оголослено цѣлый край въ станѣ обложенѧ. Займене голокного бугорскаго мѣста Бѣда-Пештъ черезъ цвѣарске кои-ско, побѣда однесена надъ Оуграніи подъ Барчю, Найштадтель, посвнене са Славоніекъ и Сербіекъ въ ныжныхъ Оуграхъ, Пѣхнера въ Семоградѣ, а на концѣ розыпане покитаціекъ бугорскіхъ подъ Бемомъ черезъ Оурбана, що са мѣбліи крытыми дорогами до Семоградѣ вѣртати, все тоє, мовитъ „Газета Лѣбокіка“ покинови тыхъ загорѣльцѣкъ опаївати, абы одойшли одъ тыхъ замѣробъ, для сїбе и для краю згубеныхъ.

Ведла вѣдомостій наиновшыхъ зъ Рабъ зъ 4. Сѣчна, отримали тамъ вѣдомостій зъ Пештѣ, що Кошутъ забравши коренѣ поїжденію Короля Штефана и вѣб дорогїи рѣчи зъ своїми поплечниками судакъ са до Десрічина.

Зъ Чернокецъ пишуть що депутованій Сеймовий зъ Бѣковини, Лѣка Кобилица зле си поїтвикъ и що підквѣрдивъ народъ на Бѣковинѣ на чѣжѣ власності и противъ оурядамъ креївымъ; авѣ компанії коїка вислани зъ Чернокецъ оутіхомирли народъ; но Кобилица має вутечи на сеймъ до Кромеріжа.

На предложеніе тымчакового міністерьства проївѣщенія оудостоили Єго Величеству височайшимъ своимъ рѣшеніемъ зъ дна 15. Студня 1848 ново сушрежденныи очительныи престоль азыка и славености рѣкон при вісечнищѣ Лѣбокікомъ тѣшцікомъ капелланѣ Хмелевіи Міковіи Головацькомъ написавшиє придѣлити.

(Газета Вѣденъ.)

Дна 51 Студня 1849 наша Головна Рада має прїємності покитати на замѣданю Ч. Григорія Шашкевича, депутованого Сеймового и Сокѣтника міністерьального въ перездахъ на Сеймъ до Кромеріжа.

„Въ именованїю Сеймового посланника Шашкевича — можа, въ котромъ цѣлымъ народъ неділовно оупокає, — сокѣтникомъ міністерьального, рідостно витаемъ изполнене одногъ зъ тихъ задачъ, котрыхъ засигда вілженѣши оупѣхи слѣдють. Єсть тое доказомъ зъ одногъ стороны, що міністерьство ское становище понимає! Зъ другого погляду дають намъ поїтвительнѣвъ беззападѣсть, що оно твірдимъ рѣшеніемъ перенате, на основѣ скоеї припискѣ (програмѣ) „народнїи рокнопракности“ скатки храмъ вілженѣстви народобъ ігронти доче. Народъ рѣкій, котромъ въ диномъ отношенїю сочвѣтвие къ Романії закидано, вѣвъ кромъ не міногахъ изключений, за всигда даликимъ одъ політическии пропаганды и кѣроно отдають честь оумѣркованемъ поїтвовки. Рѣчинъ єйтъ то то-

нѣмѣцкаго противника жаркого Маздра, который звичайно впередъ дѣлає, а одѣтакъ розбажає. Въ 1816. годѣ въ времѧ движенья западногалицкаго не даваѧ Рѣчинъ нѣ грозьбами испожати, анѣ обѣтницами приголубити, бо коли въ Тарновѣ цѣлый край огнемъ жарѣвся, бѣло была Чернокециъ Смирнѣцкаго. Рѣчинъ понимавъ, что безцѣльни заприѧженаса съществюще лихо ще погоршаютъ, онъ ожидалъ своего часу; а той прїшохъ власне тогда, коли Стадонъ зѣстакъ именованыи правителемъ Галичины. Иакъ розкажено честнѣй рѣскій народъ къ замѣренной цѣли стремивъ, илько бѣ надмѣръ стремленій народнаго обманы хороникъ са, доказыве достаточно тое приключение, що застѣпники его постановили: доки не воспитаютъ са здѣни, рѣскій языкъ полно знающи мѣжи на преподавателѣкъ по всебчилищѣ; мають предаванья на всебчилищѣ Льбовскому, такъ, ткъ досы въ нѣмецкому языку бѣдѣвати са. — Цы не заслуге той рѣдкій примѣръ политическо-народного оумѣрковица на совершение прїѣдженіекъ замѣгъ? Скажемъ твно — козрѣнно, мы радѣемъса, що выбѣръ міністерства до застѣпленія рѣсникъ долежитостей выпавъ на мѣжа, который скончавъ со стоанемъ въ житѣ, и своимъ политическимъ сдломъ, нанимъ полагающе оупоканье народа не заведе; и ожиданка правителѣства совершение изполнити доистинѣ єсть. — Такъ пише нѣмецкій Дневникъ „Пресе“ о именованїи нашого Шашкевича сокѣтникомъ міністерскимъ.

Дна 6. Стѣдна прїшла до начальника залоги войсковой въ Бережанахъ депутація зъ села Мечищова подъ начальствомъ ского вѣта Пинка Кѣзмины зъ тимъ обѣтченіемъ, же ткъ вѣтъ зъ колкома людьми того села по торжественномъ за оукитого міністри войны Латѣра въ Бережанахъ отправленомъ жалобномъ наложенствѣ до домаѣкъ поверивши, сбѣдамъ о томъ чѣктвиноимъ церквиноимъ чинѣ и его

поворѣ поrozповѣданнѣ, то громада зиразъ на тое са згодила, щобъ може собою складко сочинити, и вислѣдъ ей скомѣ добромѣ цѣсаревы, который для ныхъ только кже доброго ученикъ, ласкамы обдаривъ, и для котрого они ще илько обучити не могли, ткъ доказъ своеї любви, низдршившої вѣрности и дланости подплати. Зѣраныхъ такъ 28 З. Р. 50 кр. ср. отдала депутація на рѣки начальника залоги.

Одсылаючи тѣю жертвѣ на цѣлкъ поївашенка, подає міністерство вѣйни тое отечестволюбие, такожъ Его Величеству цѣсаревы донесене дѣло поманѣтой громады зъ сокершеннымъ признаемъ и до общей вѣдомости.

(Газ. Вѣд.)

Въ согласио зъ правомъ тымчаговимъ о ре-крѣтованью выданомъ бѣде кождый обыватель краю безъ взглаждѣ на станъ, рѣдъ и ордѣ зъ оуконченныи 20 рокомъ ского житя до сложбы войсковой обовязанной. Сложба и обовязанье до сложбы требає до оуконченья 26 рокѣ. Выборъ до сложбы аво ре-крѣтованье бѣде са бѣдѣвати чрезъ льгованье. Пряко тое достане зъ 1850 рокомъ законио вагд и вѣтпас въ житѣ.

Зъ Вѣдна 27. Стѣдна. Міністерство просвѣщенка позволило тымъ, котри минувшого рокѣ першій отдаѣть любомѣдрїа оукончили, авы занехавши другій отдаѣть слѣдующихъ вишнихъ школъ, права аво иквѣтка лѣкарскаго слѣдати могли, зъ тымъ однако замѣчаніемъ, же предметы любомѣдрїа, котри суть предметами приготовляющими до тыхъ вишнихъ школъ, дополнително въ томъ са-мимъ годѣ слѣдати са мають. Выдѣлъ надко-вай Льбовскій означивъ Любомѣдрїе, висоцій дѣгодопніе, и надкѣ языкового наблюденья (фіологію) ткъ предметы приготовляющи и дополнително слѣдаеми.

Англійска Газета Таймсъ похвалює практикетво ракѣске, що ткъ силено взяло са до аѣла Оугорчинѣ оутихомирити; бо колы те-

Перъ Якобія слободна, конституційна: то въ-
ловъ несправедливо. Маджорѣ ѡдѣржемъ
спольнодержавныхъ оглоджати, —

Зъ ческої Прагы. Жидокъ въ Чехахъ напала
кинка охота зъ краю выходити. Въ Празѣ нема
же нѣ одной родины, зъ котрои хотятъ бы
одинъ належашій на поселеніе не вынѣсъ сѧ.
Особливо до Америки охотно сѧ выкираютъ.
(Коѣ лише до Галичинѣ не прѣйшли!) На про-
тивѣ даи Боже и нашимъ такій розумъ! —
Какѣтъ, що и наши выкираютъ сѧ на посе-
леніе до Оугорѣ и Дальмациї. — Хтоѣ тогды
су наѣ аренды тримавъ?

Зъ Вероны 18. Ст 8 д. На окоронѣ противѣ
Французамъ, скороѣ хотѣли въ спрѣвѣ держа-
вы папы рымскаго збройною силою посредствомъ
бати, або на раковѣ землю вѣтвпiti зачинас-
са готовити ватага 20.000 лѣжа подѣ началь-
ствомъ Подмаршалка Польнаго Барона Гай-
наѣ. —

СПРАВЫ ЗАГРАНИЧНЫ.

Гишинія.

Зъ Мадритѣ 25. Ст 8 днѧ. Чутъ, що пра-
тельство гишинське замышляє послати письмо
до дворѣвъ въ Лисбонѣ, Парижѣ, Мінхокѣ,
Вѣднѣ, Тѣрнѣ, Флоренціи и Неаполю, и вѣзка-
ти, що вѣсли послали застѣпникѣвъ до Мадритѣ,
або іншего мѣста приморскаго, абы тамъ
ограджати надѣ средствами, такими Папѣ,
видимой головѣ костела скободѣ и независи-
мостѣ привернити. Гишинське правительство
навергає Гишинію, або найсмирнѣшѣ на мѣце
згромадженка, бо найбѣльше за спокой заручасе.
Питанье, хто прѣйметъ предлогъ, колы Фран-
ція ще дреїнѣшие оучиненѣ приняти не хотѣла.

Франція.

Бѣлый Міністерѣ Гізо отримавши професіорѣ,
мае зъ Англіи першиими днѧми Сѣчнѧ до Па-
рижа покернити.

Міністерѣко французкѣ. 1) Одѣлонъ
Барро міністеръ спрѣвѣдливи и предѣдатель
рады міністерской. 2) Дрѣнъ д Лѣйсъ для спрѣвѣ
заграничныхъ. 3) Фоше вѣтренихъ 4) Рійеъ
Енералъ дѣвїзїи бойни. 5) Де Траси міністеръ
спрѣвѣ морскыхъ и поселеній (колоній.) 6) Де
Фалю проізвѣщеніа. 7) Лакромъ вѣдѣвни. 8)
Биффе земледѣльства и торговли.. 9) Папи
окходѣ краевого (финансовъ). —

Вѣсти голосатъ, що за предѣдательствомъ
Бонапартово покертаютъ всѣ мары зъ часобѣ
королевства, мокъ опирѣ зъ гробѣ, тай полу-
щотъ комдниторѣ, соїллітѣ и. пр.; и
истинно вже много тогдѣшнїхъ оурадниковъ въ
покервло на сконѣ посады. — Кавенакъ въ сконѣ
тишинѣ не дармівѣ, но заходитиа заказова-
ти новий ключъ репрезентантѣвъ, въ котрому
же 72. членовъ чигнитъ.

26. Ст 8 днѧ зложило міністерѣко черезъ сконѣ
предѣдателя Одѣлона Барро припись (про-
грамъ) або ское політическе вѣронепокѣданье,
котра въ сконѣ сама дѣже маломокна зимино
прината вѣла.

Міністерѣко спрѣвѣ заграничныхъ здає сѧ
справами надѣнанскими дѣже занимати и вы-
дало погловы російскому письму выказующе пра-
ва народовъ (нѣбѣ то онъ ихъ незнає!) и жидаю-
ще, що вѣ Тѣрнѣ при сконѣ правахъ лишена
вѣла. (Нѣхай ихъ сама пильнѣ!)

Какѣтъ, що на розказѣ Президента Бона-
партово вѣде оголошений декретъ лаїки для
всѣхъ въ політическомъ отношенію прогрѣшив-
шихъ, и декретъ Енерала Кавенака Маршилкомъ
именюшій. Одѣлонъ Барро мае бѣти першыи
на намѣстника (Президента) рѣчи поспѣльной
порученны.

Французы надѣюються Папѣ рымскому дѣстати
къ гостѣ. Мае онъ її выкирати въ дорогѣ до
Тульонѣ и Масилїи, а одѣтамъ до Гишиніи на
островѣ Майоркѣ, де царица гишинська пала-
тѣ королѣвѣ Ярабоньскіхъ прирадити казала.

Италия.

17. Ст 8дна. Неаполь. Неапольское войско имеет 60тыс на 120.000 мужа подвижение. Очевидно идет тутъ рѣчь не лишь о супокореніе Сицилии, але и о освобождѣніе цѣлой Италии, ограблено державы папы римскаго.

Зъ Рым 12. Ст 8дна. Наставлена тимчасова власть складаетъ зъ трохъ членовъ министерствъ: мае она оутѣшити, скоро голова костела поверне.

Зъ 14. Ст 8дна. Правительства власть не можетъ съударжати. Папа выдавъ приписъ, которыи жадає: 1) Розказаніе законодательныхъ коморъ; 2) Розказаніе народной стражи и заведеніе на накой подстакѣ. 3) Знешеніе слободы тиска (арбѣк) на часъ; 4) Розказаніе клубовъ и обществъ; 5) Розпещеніе войска правильного, ко кѣрд зломило, (лише наимен швейцарскѣ держало за Папу до конца.) — Министерство однокако римскихъ охотниковъ зъ Бенатика (Венеции) вѣдѣло о злодѣїи.

ЖЕБРАКЪ.

Господи Боже! що же бракъ має
На той широкой, богатой землини?
Нѣ мнѣсионъкъ надѣя свитае,
Нѣ кологъ лѣтомъ въ золотой пшеници;
Нѣ емѣ свата, нѣ емѣ Недѣля,
Нѣ Великодна, нѣ Рождество въ дѣлѣ.—
Триста цѣтъдевятъ ночей горкихъ, темныхъ,
Ждырныхъ, голодныхъ, мне въ каждымъ рокѣ,
И тыгачы ранъ болѣщыхъ, нѣжденныхъ.
И слезокъ тицко, въ замерлѣмъ окѣ,
А дынки мнѣй, нѣколя — нѣколя! —

Господарство сельскѣ.

Рада, якъ при оскудной паши худобку
Не згорше вызимували.

Рокъ 1854 що до оскудносты наши, вѣкъ оупинавшомъ рокови много подобный. Бѣкъ та-

нейшій), щобъ мати вправне войско. Бѣде ихъ 4000 до 5000. Енераль Звѣки наказавъ имъ зброю зложити; але же на тое пристати не хотѣли, то обавлюю сѧ кервавыхъ произшествій; межи ними много такжѣ вѣло Полаковъ.

Зъ Рым 20. Ст 8дна. Правительство тимчасовое зложено зъ трохъ мужѣкъ „Коринѣ“, Камерата, и Галкеттѣ“ сукѣдомило, что на таѣ докго прѣймає власть, ажъ соймъ выготовитъ конституцію для державы костельной. На Отца Святого нѣхто не згадає. Вчера горозили новѣй непокой. Гарibalдѣ хотѣкъ оголосити рѣчпополькѣ, але згромадженій народъ войско розбѣгнуло. Много Полаковъ зъ Гарibalдимъ оутѣкли зъ мѣста.

Нѣмеччина.

Въ Берлинѣ разноситъ га вѣстъ, що царь російскій выдавъ одозвѣ до всѣхъ нѣмецкихъ дворѣкъ, абы въ своихъ краяхъ и краючкахъ спокой приверндили, а иѣ, то онъ ихъ вѣдѣть собѣ закре.

То его чайка, то его держава,

То цѣле жныко его щигла доли!

Но Богъ хвали, Богъ чить и слава!

Колысь тѣхонько схилишь сѧ докою,

Трудпе животныи до нѣмоя мы;

О! тогдажъ въ сердцю не спѣдитъ покою

Нѣ вѣдѣй голодъ, нѣ дворикъ оу брамы,

Янѣ собаки; — а колы скѣтами

Затруднитъ ангелъ зъ высокого неба:

Битанишъ вогратый таѣ Царь надъ Царалин;

Жебрати болѣше — не вѣде ти треба. —

Никола зъ Николаева.

въ той чайце почтковымъ Господаремъ; але одѣ разѣ понакши, що безъ хадобки о Господарствѣ анѣ гадати: постараючись за Божию помочю о незвѣднє потребное чиело хадобки для

ОБРОБЛЕНЬЯ И ОУПРАВЫ ДАНОГО МИ ГРДНТ8.—

Заразъ въ осены того памятного рок8, порахъвакши га и съ тю мою хъдѣбкою, и съ пащевъ для неи потребновъ, познавеиъ, що найменьше третю часть першон позѣбти коньче выпало, нехѣвши ей выставляти на непохібно згѣб, а на скю бѣльшв шкод8, але щожъ? продажъ такъ бѣла тажкаа, и цѣна кождой хъдѣбы такъ оупала, же о томъ не можъ бѣло гадати; за пар8 въ той осены спроданыхъ воловъ, на кеснѣ анѣ пары телютокъ не можна была докѣпти. Икже т8 бѣло помочи собѣ! оудаю и га по рад8 до сбѣдѣ, старшихъ бѣ мене Господарѣкъ; але кождый радитъ, икъ розмѣ; менѣ все таксъ не до лад8 доброго. Нарештѣ еденъ, котрого и са неконьче допитѣвавъ, на добитокъ ще ми и горауч прочитавъ промовѣ мокачи: „Хто то выгадавъ молодымъ людемъ такю галайстрѣ бутрымѣвати, та са неколити? та она нынѣшнѣхъ часобѣ зѣбѣсть тебе зъ рѣками и ногами; а що головѣ вышибитъ? а на кеснѣ такої чѣжимъ собакамъ не оденъ бѣде празникъ. Ого! и и колысь бѣкъ та-
кий цѣкавенъкъ; захтѣло ми са бѣти бogaчин-
комъ; але икъ що кесни одной коровини стипы-
са стали, а коровинка вѣчнѣ память закра-
кали: то бу же нехѣто не напомитъ ма, акоимъ
тю нѣждонъкъ множивъ си при хатѣ; бо томо-
спанье, (такъ нѣбѣзъ полѣка затакъ дадѣй) той
товариско га то тикый клопѣть; то десь са одно-
заѣдитъ, десь въ рокѣ або въ глини хорѣнога-
ми стане, десь въ болотѣ са оутопитъ, до по-
тѣвъ са пхас, що члопѣкови нѣколи нема ско-
бодненъкъ години, анѣ въ день, нѣ въ ночы, нѣ
въ лѣтѣ, нѣ въ зими, анѣ де вѣйти же же лю-
ди, анѣ са забавити, анѣ обпочити, посидѣ-
ти; а вѣ зазираи, чи фло? чи пило? чи мѣ са
дѣ не стала икса примиha; а до того, що ще
нѣждонъка нароятъ на подѣбю болотинка,
гноинка? ажъ таженъко кѣда вѣйти, таженъко
моспанъкъ чисто си чоботы бутримати, що
ажъ страхъ зкирае, а по том8 та-
кий же зъ вѣ-

ды за хозенъ? кесинъ шкѣри, що чѣжи не додер-
ли собаки! ого! плюнѣвѣ и на тѣю огидѣ, по-
чекай по мой чимній Газданъкъ! не задовго и
вашецю плюнешь; наї по та-
къ икъ мине рѣскій мѣлацъ, пѣдъ вартю потримаютъ на кеснѣ чѣ-
жы собаки а кѣки зъ воронини облагнѣтъ, икъ
бы бу же остатни времена приходили, ого! ... О-
тожъ погадаеки, порадицъ и наѣчицъ ма!
ажъ ми въ патахъ постигло. Хотѣвши го за-
питати са, чы легкій ѿ него переднѣвокъ, и чи
въ жидовскыхъ комораѣ часомъ не гниютъ єго
лахи? але давенъ покой. Идѣ до дома икъ зва-
реный, а прїишовши вже пѣзно, помолицѧ Го-
спод8 Бог8, и оддакеа обпочинкови; але де тог-
ды бѣло заснѣти; бѣдана хъдѣбка все ми на гад-
цѣ, а що прїикивѣ очы, то тажки короженъ-
ки, о котріхъ только ми мой милый дорадецъ
навѣаѣ, предо мною чередою. Встаяо рано, вѣр8
си Боги на помочь, и прїигадю си одного зъ
давныхъ моихъ наѣчителькъ и тѣю наѣкѣ: „Чо-
лопѣкъ не повиненъ са нѣколы обѣтрашь въ
всѣхъ добрыхъ замѣлахъ и постановѣнѣахъ
сконхъ, хотѣ вѣ и икъ тажкими перепонами
и обстоательствами; але овѣжимъ, має онъ въ
цѣломъ житю всѣма силами скоми не остра-
шенно и крѣпко ихъ побѣджати, если во вѣмъ
постѣпаюшомъ члопѣчествѣ лишатися не хоче.“
Тота наѣка бу же ми не разъ на добрѣ вѣшала, и
не въ одной недоленѣцѣ можно ма покрѣплали,
и теперѣ икъ дадали ми доброго дѣха. Иксовы
зъ тикого натхнѣнія приходитъ ми наѣка, каж8:
наѣбити си жолобѣ до числа хъдѣбки моей
потребнѣхъ, и дѣ скриники до сѣчки; кѣпю два
рѣзаки, два жванки парѣкаки вечеромъ и ран-
комъ, икъ дѣгла члопѣца прѣла, тиѣтъ сѣчки;
до сѣчки мѣшаю що можности полоки, спро-
ваджю си за дѣже нѣкелікѣ цѣнѣ кѣликъ и
спорѣ кадѣб, каж8 скрѣпѣ грѣти, къ кадѣѣ
сѣчки зъ полоки попарити, пастѣхови зъ дѣб-
комъ доащю корови въ жолобы, на кола бѣмъ,
на корокѣ щѣйтъ а на молодникъ по меньше
Гарцѣвъ розногити; а икъ выстнгла, хъдѣб

побѣднити; бачъ хвѣбка быти добре — по тѣмъ покидаю по маленькой базочкѣ сѣна, ткъ бы на закѣкѣ, повторяю все тое и по полдне, а на вечеръ даю черезъ деньъ зъ молотьбы походающѣ трынѣ, и рештѣ подрѣбокъ соломы на скѣкѣ неспогбѣныхъ. По двохъ тыжданахъ посыплю жолокы одробиной соли, и тое по кождыхъ четернайцать оуплинейшихъ днахъ повторяю. Веде сѧ таа хвѣбки моей годовла тымъ самимъ способомъ до скатья Богослѣнѣскіхъ; але по тыжже способуѣгаю, що буже никонче тикъ, ткъ зъ початкѣ, хвѣбка моя данѣ сокѣ страшнѣ споживає; гадаю си: хвѣбка потрекбѣ чимои жити, кажъ ленецо послѣднѣйшаго змолоти зѣбжа и вспоминѣвъ зъ половкою скѣкѣ по побѣкарты на штѣкѣ хвѣбки тою мѣкою приспѣвати. Тоє такъ помогло, ткъ бы промовило, и такъ постѣпалося черезъ цѣлѣ зимѣ. Але прошѣ послѣдніи, що сѧ далѣй стало? Въ часѣ скатья Великоднѣхъ дрѣгого, чи третього дна соненка зачало прыгѣвати, кажъ тѣ хвѣбкѣ на подѣбре выпустити, абы сѧ выграбили; хвѣбка славити Бога честива и велико выкѣркѣ, играє зъ сокою и корыкаєса, а въ тѣмъ надѣбздитъ мой осенний дорадицъ, що то ма впередъ такъ дѣже пуджакъ., „Христосъ воскресе!“ покѣдае „Во истина воскресе!“ дѣзивиа, и „прошѣ вѣсъ до хаты; але онъ вѣспивъ на товарицъ очы и такъ задивляєса, що и нечѣ о ѿго прошѣ. И повторяю: „прошѣ вѣсъ до хаты, позволите вѣти намъ миалин гостямъ“; але онъ то голою крѣтитъ, то плечами стискає, то зъ перепрошенiemъ на землю спльюкѣ; „а то таксъ диво!“ самъ до себѣ говоритьъ, а нарештѣ и до мене бѣззакае: „И негадавъ, абы вѣ тѣмъ такъ на пашѣ таженкими роцѣ, мѣгъ чий товарицъ такъ красно вызимѣвати сѧ, та то мопаненкѣ ажъ брыкае. Можы ажъ ти колы ѿ буѣрити? нѣби то мопане ѿ пашѣ жвиркае, а онъ кипиша; онъ шѣкае ѿ кѣма розѣма.“ „Але про-

шѣ тѣ вѣсъ до хаты, вѣ то любите засѣгдыти жарѣтавати, покѣдаю, будьте но пакави вѣйти до хаты, дѣже прошѣ.“ И вѣшили и чимъ Богъ позволивъ, прѣмилю го сѧ; але онъ вѣ ѿскѣ покидае голою и мене зъ легка по раминѣ по-плекѣ. (Докончанье настѣпнѣ.)

ОУМѢСТКИ.

Въ Голомѣцѣ выходитъ письмо часоеке „Ракѣтскій Корреспондентъ“ (*Oesterreichischer Korrespondent*) вразъ зъ вѣстникомъ сеймокимъ въ прилозѣ. — Письмо тое скончъ содержаніемъ само сѧ написано порѣчае; но особлико намъ Рѣчинайше черезъ тое, що оно єсть перше зъ помежи письмъ нѣмецкихъ, котре вѣдженіе со-стоанье рѣского народа скѣтви окавило и вообщѣ возрѣнѣ и признанїе подало, скати его права застѣпало и по своимъ освѣдченю, безстороннѣмъ привѣхъ ѿго стремленій толмачемъ вѣти нѣколи не перетине. Справедливоѣсть въ розвѣтку слободнѣхъ оуставъ державы, рѣно-правноѣсть вѣхъ народа вѣсъ всякого вѣрходѣдства сѣть основаніемъ того письма, а роз-важныи и розгоднѣй постѣпъ єсть источникомъ его. Вѣстникъ сеймокий будѣлже найраніе вѣ-домости того писанія, ранше, ткъ коли дрѣгіи письма, котрѣ оддаленѣ ѡдѣ Кромерика, сани-тѣн вѣстнѣ познѣйше отрывывати могуть. — Письмо тое ко вѣхъ просвѣщеныхъ крѣгахъ такъ обще будокольствѣ ослагнѣло, що мы не сомнѣ-емъ сѧ и нашомъ образованномъ чигательствѣ особенно прїпорѣчи. Выходитъ ѿденне. Пред-плаата выносится з. З. Р. ср. на чверть, а с. З. Р. ср. на побѣрокѣ, дѣгилае сѧ франко черезъ почтѣ подѣ надписью: „Expedition des Oesterrei-chischen Correspondenten in Olmütz.“

Настѣпнюще Число 6. выйде ажъ въ Понедѣ-локъ.